

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Вітовецького Віктора Олександровича на тему «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Актуальність теми дисертаційної Сьогодні глобальні світові процеси знаходять своє відображення в різних змінах в системі сучасних суспільств. Однією з таких змін, що відбивають динаміку розвитку і стан суспільства, як в масштабі малих груп, так і держав, являються процеси трансформації в системі освіти, як одного з фундаментальних соціальних інститутів. Причинно-наслідковий зв'язок з економічним, соціальним, духовним і соціокультурним рівнем розвитку держави дозволяє розглядати систему освіти як базовий інструмент формування поведінкової моделі індивідуумів.

Зміна державно-політичного устрою і соціально-економічного ладу в Україні за останні десятиліття, технологічний розвиток світової спільноти створили принципово нову ситуацію у сфері вищої освіти.

Модель системи освіти обумовлена не лише потребами соціальної дійсності і стратегічними цілями суспільства, але і несе в собі історичну пам'ять про свій розвиток і становлення. Тому в процесі соціальних трансформацій вибір найбільш адекватної моделі, що відповідає як внутрішнім, так і зовнішнім потребам держави, важливе завдання, що має на меті створення чітко функціонуючого механізму, який формує тип особи, яка відповідає цьому соціальному замовленню. Відбуваються корінні зміни не лише в організаційних формах діяльності закладів вищої освіти (далі ЗВО), змісті підготовки фахівців і тематиці наукових робіт, але і в природі вищої школи, економічному житті держави, взаємовідносинах ЗВО з іншими сферами громадського життя. Радикально трансформується сам спосіб розвитку вищої освіти.

Проблема вдосконалення якості підготовки фахівців у закладах вищої освіти ДСНС України стоїть в числі найбільш актуальних.

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- визначити систему проектування напрямів реформування закладів вищої освіти;
- оцінити напрями публічного регулювання системи професійної підготовки фахівців закладів вищої освіти ДСНС України;
- систематизувати зарубіжний досвід публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти;
- обґрунтувати підходи до моделювання публічного регулювання реформування закладів вищої освіти ДСНС України;
- удосконалити шляхи публічного регулювання підготовкою фахівців в закладах вищої освіти ДСНС України;

- виокреслити основні методи підвищення ефективності публічного регулювання реформування закладів освіти ДСНС України.

Об'єкт дослідження - публічне управління реформуванням закладів вищої освіти;

Предмет дослідження публічне регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Методи дослідження Для реалізації мети й завдань дослідження використовувалася сучасна наукова методологія, заснована на принципах: сходження від абстрактного до конкретного, єдності початку дослідження й початку розвитку об'єкта, збігу логічного й історичного, збіжності законів розвитку об'єкта й законів його пізнання тощо. В основу методології дослідження було покладено системний підхід, методологічна специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх у єдину теоретичну картину. Автором використано низку *наукових методів*, зокрема:

- соціологічний метод, що застосовувався для більш точного виміру й оцінювання процесів формування та взаємного впливу систем вищої освіти України та професійної підготовки кадрів цивільного захисту України.

- гіпотетико-дедуктивний метод, який став необхідним моментом формування методології дисертаційного дослідження і дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України. Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливість висновків, а й дав можливість також висунути й верифікувати практичні рекомендації з удосконалення досліджуваного об'єкта.

- структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України;

– діалектичний підхід і системний метод, на основі яких в загальному механізмі управління системою вищої освіти в Україні обґрунтовано та розкрито сутнісні особливості, які впливають на процес модернізації механізмів публічного регулювання професійною освітою кадрів цивільного захисту;

– ряд порівняльних методів, що надали можливість аналізу публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України;

– статистичний метод, що дав змогу розкрити реальні й точні факти стану досліджуваного об'єкта;

– прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку;

– теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Дисертаційне дослідження спирається на аналіз зарубіжних і вітчизняних наукових джерел, у тому числі інтернет-ресурсів.

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна. полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

вперше:

– комплексно обґрунтовано напрями публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України у частині розширення завдань і вдосконалення системи освіти, адміністрування

чисельності і спеціалізації закладів, впровадження в освітній процес новітніх технологій, підвищення вимог та навчання впродовж усього життя викладачів, інтеграції в європейський освітній простір та посилення взаємодії закладів вищої освіти з базами практики курсантів, підвищення якості і ефективності системи вищої освіти тощо;

удосконалено:

механізм впровадження зарубіжного досвіду публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти що передбачають оцінку ефективності освітніх послуг на основі узгодженого, збалансованого формування конкурентоспроможного ринку освітніх послуг та ринку праці, а також організацію і координацію управління міжнародною діяльністю вищої школи

методи підвищення ефективності публічного регулювання реформування закладів освіти ДСНС України як складної соціально-економічної динамічної системи на основі системного підходу до управління використанням сукупності сучасних засобів і методів управління складними організаційними системами, із застосуванням інформаційних технологій;

набуло подальшого розвитку:

удосконалення шляхів публічного регулювання підготовкою фахівців в закладах вищої освіти ДСНС України, що передбачає формування ділового потенціалу з урахуванням оцінки ресурсного потенціалу, ефективності управління ЗВО, його маркетингової активності щодо підвищення результативності та ефективності навчального процесу, забезпечення його динамічного розвитку шляхом зміни всіх компонентів;

система проектування напрямів реформування закладів вищої освіти, що заснований на принципах взаємодії зовнішніх і внутрішніх ефектів та передбачає: моніторинг викликів зовнішнього та внутрішнього середовища, формування передумов для нарощення дослідницьких потужностей, переорієнтацію внутрішньої культури на інноваційне та наукове підприємництво.

3. Рівень теоретичної підготовки здобувача, рівень обізнаності дисертанта з результатами наукових досліджень інших учених.

Здобувач володіє високим рівнем теоретичної підготовки та багатим практичним досвідом. Прослідковується висока обізнаність з працями інших вчених, дослідження яких є релевантними для вивчення данної проблематики.

4. Наукове та практичне значення роботи.

Практичне значення одержаних Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у процесі формування сучасних засад публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Теоретичні та практичні напрацювання автора використовуються в ДСНС України при впровадженні Концепції МВС України з реформування закладів вищої освіти ДСНС України (довідка про впровадження № 05-5484/16 від 13.03.2024).

Практичні рекомендації автора використовуються Міністерством освіти і науки України при моніторингу якості підготовки фахівців закладами освіти зі специфічними умовами навчання (довідка №012-05/138 від 22.01.2024 р.)

Теоретичні обґрунтування, практичні рекомендації, висновки, пропозиції та рекомендації, у тому числі й ті, що характеризують наукову новизну, мету й завдання, методичні підходи до їх вирішення, теоретичну цінність роботи та практичне значення одержаних результатів, отримані здобувачем особисто в ході дослідження.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації.

Особистий внесок здобувача та результати дисертації повною мірою викладені в зазначених публікаціях.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у фахових виданнях:

1. Вітовецький В.О. Палюх В.В. Реформа української освіти: вибір адекватної моделі в сучасних реаліях. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2022. Вип. 1 (16) С. 137-143. Особистий внесок: аналіз впровадження реформ вищої освіти в заклади освіти зі специфічними умовами навчання.*

2. Вітовецький В.О. Вища освіта в Україні: статусно-рольова диференціація та критерії престижності *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2022. Вип. 2 (17) С. 3-9*

3. Вітовецький В.О. Розвиток міжнародного співробітництва в рамках реформування освіти на базі університетських комплексів. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2023. Вип. 2 (19) С.301-308.*

4. Вітовецький В.О. Аналіз проблем та перспективи розвитку вищої освіти в системі ДСНС / Інвестиції: практика та досвід № 7 (2024). С. 218-223.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Вітовецький В.О. Особливості професійної підготовки кадрів цивільного захисту в Україні. Збірник матеріалів круглого столу «Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки» (Харків, НУЦЗУ, 2021 р.). С.26-28.

6. Вітовецький В.О. Освіта як індикатор стану українського суспільства. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 18 березня 2022 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2022. С. 18–19.

7. Вітовецький В.О. Розвиток наукового потенціалу закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Публічне управління у сфері цивільного захисту: наука,

освіта, практика», Національний університет цивільного захисту України. 16 березня 2023 р. с. 26-28

8. Вітовецький В. О. Державна політика у сфері підготовки кадрів цивільного захисту. Актуальні питання сучасної стратегії розвитку України: виклики, пріоритети та прогнози: збірник наукових праць III Науково-практичної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених / Яровой Т. С., Дабіжа В. В. та ін. м. Київ, 25 листопада 2022 р. К.: Університет «Україна», 2022р. С.143-.145.

9. Вітовецький В. О. Механізми державної освітньої політики закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25-26 листопада 2022 р.) / упоряд. Сафронова О.М. Київ: УкрСІЧ, 2022. С.52-54.

5. Оцінка мови і стилю дисертації.

Мова та стиль викладення відповідає критеріям науковості: логічність викладення положень, об'єктивність, послідовність. Структуру роботи загалом можна схарактеризувати як таку, що логічно підпорядковується поставленій меті. Композиція розділів відповідає послідовності конкретних завдань, що успішно вирішуються. Основні теоретичні положення та висновки роботи не є суперечливими, оскільки вони аргументовані й підкріплені доречними прикладами.

6. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

Робота повністю відповідає вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а саме: вона виконана на актуальну тему,

сформульовані в ній наукові положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими, достовірними, містять наукову новизну та мають практичну значущість.

7. Дотримання нормативних вимог щодо оформлення дисертації.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 215 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 369 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

8. Рекомендації дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Вітовецького Віктора Олександровича на тему «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» є завершеним науковим дослідженням, виконаним самостійно автором на актуальну тему. Робота містить теоретичні розробки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення публічного регулювання реформуванням закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України.

Виходячи з вищевикладеного вважаю, що дисертаційна робота Вітовецького Віктора Олександровича на тему «Публічне регулювання реформування закладів вищої освіти на прикладі ДСНС України» відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01. 2022 року № 44, а її автор, Вітовецький Віктор Олександрович, заслуговує на присудження наукового

ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Начальник

навчально-науково-виробничого центру

НУЦЗУ д.н.держ.упр., професор

Заслужений працівник освіти України

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and lines, positioned to the right of the text.

Світлана ДОМБРОВСЬКА